

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
Б.Є. ПАТОН

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

П.І. АНДОН
В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.М. ГЕЄЦЬ
В.В. ГОНЧАРУК
М.Г. ЖУЛИНСЬКИЙ
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ
С.В. КОМІСАРЕНКО
Е.М. ЛІБАНОВА
В.М. ЛОКТЄВ
В.В. МОРГУН
А.Г. НАУМОВЕЦЬ
І.М. НЕКЛЮДОВ
О.С. ОНИЩЕНКО
В.Д. ПОХОДЕНКО
І.К. ПОХОДНЯ
А.М. САМОЙЛЕНКО
Б.С. СТОГНІЙ
В.М. ШЕСТОПАЛОВ

3
2015

ЗМІСТ

ІНТЕРВ'Ю

Високі технології як передумова наукових і технологічних проривів (*інтерв'ю з академіком НАН України В.В. Петровим*) 3

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Із зали засідань Президії НАН України (14 січня 2015 р.) 16

Із зали засідань Президії НАН України (28 січня 2015 р.) 20

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

Наумовець А.Г. Стан та перспективи розвитку досліджень у галузі наносистем і наноматеріалів в Україні (*стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 14 січня 2015 р.*) 24

Кухар В.П. Про результати виконання Цільової комплексної міждисциплінарної програми наукових досліджень НАН України з проблем сталого розвитку, раціонального природокористування та збереження навколишнього середовища (*за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 28 січня 2015 р.*) 32

Вовк М.В. Біоактивні гетероциклічні системи (*за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 28 січня 2015 р.*) 38

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

Смолій В.А., Боряк Г.В. Сучасна історична енциклопедистика: здобутки і перспективи розвитку 44

Савицький Д.П., Макаров А.С., Садовський Д.Ю. Фізико-хімічні аспекти отримання паливних дисперсних систем на основі природного вугілля та рідких органічних відходів 61

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Литвин М.Р. Українсько-польські наукові зв'язки у гуманітарній сфері (*за матеріалами наукової доповіді на засіданні Бюро Відділення історії, філософії та права НАН України 27 листопада 2014 року*) 73

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Никитин Ю.А., Рукас-Пасичнюк В.Г. Модели инновационного развития и трансфера технологических инноваций научных организаций 84

МОЛОДІ ВЧЕНІ

Симоненко Т.В. Бібліометрика української науки (*за матеріалами наукового повідомлення на засіданні Президії НАН України 10 грудня 2014 р.*) 91

РЕЦЕНЗІЇ

Онопрієнко В.І. Рід Патонів: історія, генеалогія, видатні представники (*рецензія на книгу «Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи»*) ... 95

НАУКОВА СПАДЩИНА

Кириллов С.А. Наш Дем'яныч (к 80-летию со дня рождения члена-корреспондента НАН Украины В.Д. Присяжного) 98

Таньшина А.В. Харьков. 45-й. Атомный проект СССР – Лаборатория № 1 105

ЛЮДИ НАУКИ

Сергієнко І.В. Його наука – надійність (*до 80-річчя академіка НАН України І.М. Коваленка*) 112

ВІТАЄМО

70-річчя академіка НАН України Ю.І. Якименка 117

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.А. Макари 118

60-річчя члена-кореспондента НАН України О.В. Шимановського 119

CONTENTS

INTERVIEW

- High technologies as a prerequisite for research and technological breakthroughs (*interview with academician of NAS of Ukraine V.V. Petrov*) 3

OFFICIAL SECTION

- From the conference hall of Presidium of NAS of Ukraine (January 14, 2015) 16
- From the conference hall of Presidium of NAS of Ukraine (January 28, 2015) 20

SCIENTIFIC REPORTS

- Naumovets A.G.** State and prospects of nanosystems and nanomaterials research in Ukraine (*transcript of scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine, January 14, 2015*) 24
- Kukhar V.P.** Results of implementation of Targeted complex interdisciplinary program of scientific researches of NAS of Ukraine concerning the problems of sustainable development, rational nature management, and conservation of environment (*information from scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine, January 28, 2015*) 32
- Vovk M.V.** Bioactive heterocyclic systems (*information from scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine, January 28, 2015*) 38

ARTICLES AND REVIEWS

- Smolii V.A., Boriak H.V.** Modern historical encyclopedistics: achievements and perspectives of development 44
- Savitskiy D.P., Makarov A.S., Sadovskiy D.Yu.** Physical and chemical aspects of manufacturing fuel disperse systems based on natural coal and liquid organic waste 61

INTERNATIONAL COOPERATION

- Lytvyn M.R.** Ukrainian – Polish academic cooperation in the sphere of humanities (*information from scientific report at the meeting of the Bureau of Department of History, Philosophy and Law of NAS of Ukraine, November 27, 2014*) 73

INNOVATION DEVELOPMENT

- Nikitin Yu.O., Rukas-Pasichnyuk V.G.** Models of innovative development and transfer of the technological innovation of scientific organization 84

YOUNG RESEARCHERS

- Symonenko T.V.** Bibliometrics of Ukrainian science (*information from scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine, December 10, 2014*) ... 91

REVIEWS

- Onopriyenko V.I.** The Paton lineage: history, genealogy, prominent members (*review of book «The Paton lineage: history, genealogy, prominent members»*) 95

SCIENTIFIC HERITAGE

- Kirillov S.A.** Our Demyanitch (*to the 80th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine V.D. Prysyzhniy*) 98
- Tanshina A.V.** Kharkov. 1945. USSR Atomic Project – Laboratory number 1 105

PEOPLE OF SCIENCE

- Sergienko I.V.** His science – reliability (*to the 80th anniversary of academician of NAS of Ukraine I.M. Kovalenko*) 112

CONGRATULATIONS

- 70th anniversary of academician of NAS of Ukraine Yu.I. Yakimenko 117
- 70th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine V.A. Makara 118
- 60th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine O.V. Shymanovskiyi 119